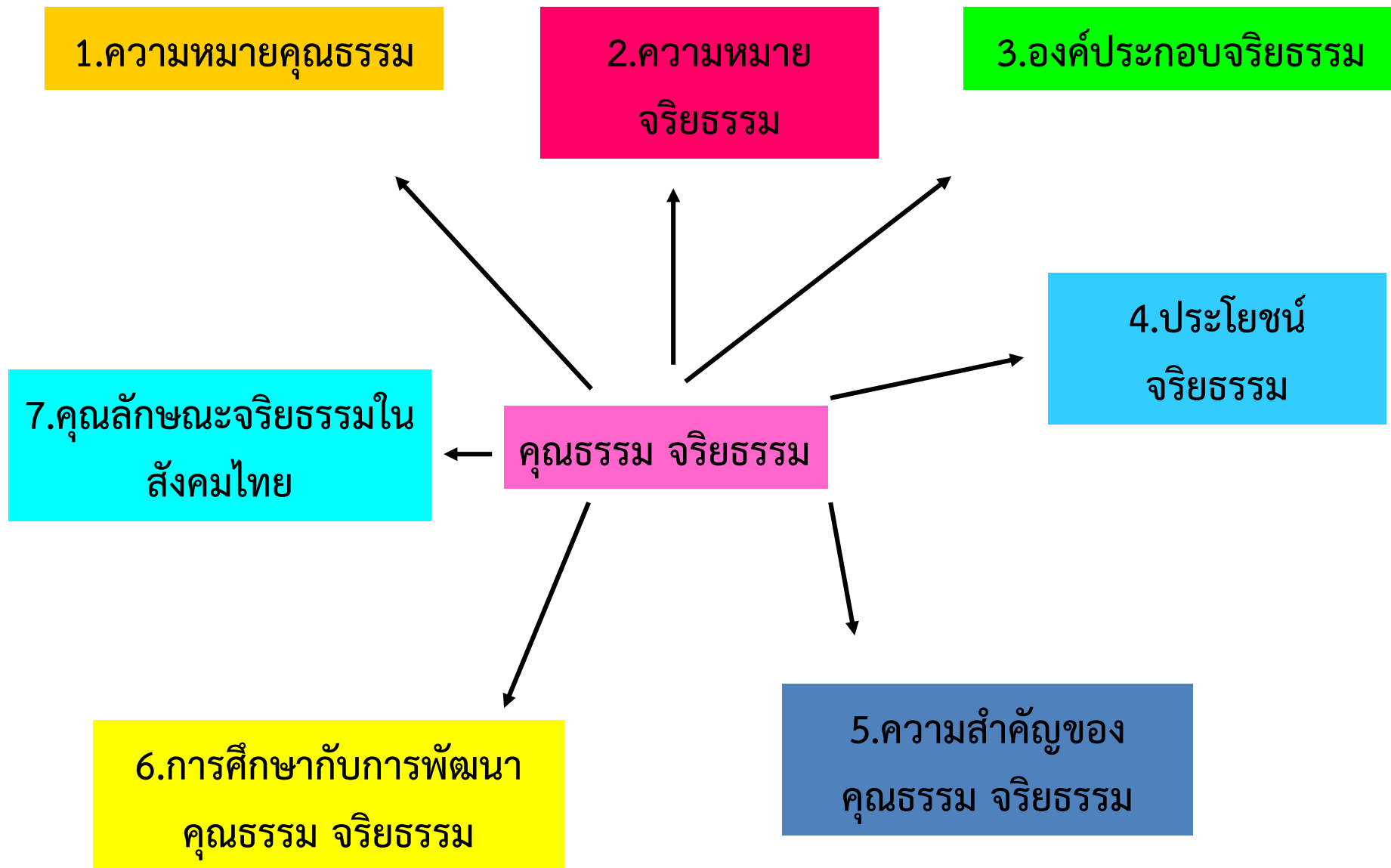

1.คุณธรรม (Moral, Merit) ความหมาย

- สิ่งที่คุณคล้อยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ดีงาม มีประโยชน์มากและมีโทษน้อย (ดวงเดือน พันธุนาวิน)
- หลักธรรมจริงที่สร้างความรู้สึกผิดชอบชั่วดีในทางศีลธรรม มีคุณงามความดีภายในจิตใจอยู่ในขั้นสมบูรณ์ จนเต็มเปี่ยมไปด้วยความสุขความยินดี (ประภาศรี สีหอำไพ)
- คุณงามความดี และคุณลักษณะที่เป็นนามธรรม อยู่ในจิตใจของมนุษย์ ที่ถูกต้อง ดีงาม มีจุดปลายทางเพื่อให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข (จักรวาล สุขไมตรี)

2.จริยธรรม (Ethics) (ความหมาย)

- เป็นความประพฤติกรรมและการแสดงออกที่ดีงาม เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีน้ำใจ ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์
- หลักความประพฤติ การดำเนินชีวิตอย่างประเสริฐ
- หลักการประพฤติปฏิบัติ แนวทางการกระทำที่แสดงออกในลักษณะที่ดีงาม ถูกต้อง เหมาะสม ทั้งทางกาย ทางวาจา ทางใจ อันพึงปฏิบัติต่อตนเอง ต่อผู้อื่น สังคมส่วนรวม (จักรวาล สุขไม่ตรี)

3.องค์ประกอบของจริยธรรม

•แนวคิดของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน เห็นว่ามี 4 ประการ คือ

1.ความรู้เชิงจริยธรรม : รู้ว่าสิ่งใดควรกระทำ หรือไม่ควรกระทำ พฤติกรรมใดเหมาะสม หรือไม่เหมาะสม

2.เจตคติเชิงจริยธรรม : ความรู้สึกของบุคคลในเรื่องที่เกี่ยวกับ ความชอบหรือไม่ชอบ ส่วนมากเจตคติของบุคคลจะสอดคล้องกับ ค่านิยมในสังคมนั้น ๆ

3.เหตุผลเชิงจริยธรรม : การใช้เหตุผลในการเลือกที่จะกระทำ หรือ เลือกที่จะไม่กระทำ ซึ่งมีเหตุจูงใจ หรือแรงจูงใจอยู่เบื้องหลัง

4.พฤติกรรมเชิงจริยธรรม : การแสดงพฤติกรรมการกระทำออกที่สังคม ยอมรับ หรือสังคมไม่ยอมรับ

• สรุปองค์ประกอบจริยธรรม (จักรวาล สุขไมตรี) : เป็นการประพฤติปฏิบัติที่แสดงออกถึงความดีงาม ถูกต้อง เหมาะสม ทั้งทางกาย วาจา และใจ ซึ่งมีองค์ประกอบใหญ่ ๆ อยู่ 4 ประการ คือ

1. ต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ โดยผ่านการเรียนรู้ด้วยตนเอง และพิจารณาว่าสิ่งใดเป็นสิ่งที่ดีควรกระทำ และสิ่งใดไม่ดี ไม่ควรกระทำ
2. ต้องมีความรู้สึกที่ชอบ หรือไม่ชอบ
3. ต้องมีเหตุและผลในการเลือกปฏิบัติหรือเลือกกระทำ
4. มีการประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ถูก ที่ควร

4.ประโยชน์ของจริยธรรม

- จริยธรรมมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ คือ

1.ประโยชน์ต่อตนเอง : ความมั่งคั่ง, ความรับผิดชอบ, รู้จักประมาณ ตน ฯลฯ ทำให้ตนเองประสบความสำเร็จ มีความเจริญในชีวิต

2.ประโยชน์ต่อสังคม : ทำให้ครอบครัว และสังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

3.ให้อาหารทางใจ : เกิดความละเอียดต่อความชั่ว รู้จักการเสียสละ ความบริสุทธิ์ใจ ฯ เป็นผลทำให้ใจเราเป็นสุข เป็นอิสระ เกิดความสำเร็จในหน้าที่การงาน

5.ความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม (กรมวิชาการ, 2539)

- คุณธรรม จริยธรรมมีความสำคัญในชีวิตมนุษย์ คือ
 - 1.ทำหน้าที่เป็นบรรทัดฐาน หรือมาตรฐานของพฤติกรรมทั้งหลาย
 - 2.เป็นแบบแผนสำหรับการตัดสินใจ และแก้ไขข้อขัดแย้งต่างๆ
 - 3.เป็นแรงจูงใจ หรือผลักดันของบุคคล ให้ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีงาม
ถูกต้อง

6. การศึกษากับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม

- อบรมสั่งสอนเพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม 3 ด้าน คือ

1.ด้านพฤติกรรมทางกาย วาจา อันได้แก่

- 1.1 ระเบียบวินัยขั้นพื้นฐาน เช่น การดำรงชีวิตประจำวัน
- 1.2 ระเบียบวินัยทางสังคม เช่น กฎหมาย ขนบธรรมเนียม ประเพณี
- 1.3 ศีลธรรมขั้นพื้นฐาน เช่น ศีล 5
- 1.4 รู้จักใช้สอยปัจจัยเลี้ยงชีพอย่างถูกต้อง
- 1.5 มีทักษะทางสังคม (การดำรงตนให้อยู่ในสังคมอย่างปลอดภัย)

2.พฤติกรรมด้านจิตใจ

- 2.1 สร้างความศรัทธา เชื่อมมั่น แรงจูงใจในการทำความดี
- 2.2 มุ่งมั่น บากบั่นในการกระทำความดี
- 2.3 มีจิตใจที่ดีงาม มีคุณธรรมประจำใจ เมตตา กรุณา อดทน
- 2.4 มีจิตใจที่มั่นคง เข้มแข็ง ควบคุมอารมณ์ และจิตใจของตนได้

3.พฤติกรรมด้านสติปัญญา

- 3.1 มีความรู้ ความเข้าใจ คิดเป็น คิดอย่างถูกต้อง
- 3.2 มีทัศนคติที่ถูกต้องในการดำเนินชีวิต สิ่งใดที่ดี สิ่งใดที่ไม่ดี
- 3.3 ให้มีชีวิตด้วยปัญญา มีวิธีคิดตามหลักเหตุและผล ตัดสินใจถูก

- ไสว มาลาทอง เห็นว่า คุณธรรม จริยธรรมของคนไทยที่ต้องปลูกฝังในปัจจุบันมี 10 ประการ คือ

- 1.ความมีระเบียบวินัย

- 2.ความซื่อสัตย์สุจริต และยุติธรรม

- 3.ความขยัน ประหยัด และยึดมั่นในสัมมาอาชีพ

- 4.การมีจิตสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ

- 5.รู้จักคิดริเริ่ม วิचारณ์ และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

- 6.กระตือรือร้น ในการปกครองระบอบประชาธิปไตย รักและเทิดทูนชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

7.มีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย และจิตใจ

8.การรู้จักพึ่งพาตนเองและมีอุดมคติ

9.การมีความภาคภูมิใจ และรู้จักทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและ
ทรัพยากรธรรมชาติ

10.มีความเสียสละ เมตตาอารี กตัญญูกตเวที กล้าหาญและสามัคคี

7.คุณลักษณะจริยธรรมในสังคมไทย

- บ่งบอกถึงความเป็นเอกลักษณ์ของสังคมไทย

1.ความรับผิดชอบ : มุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ด้วยความพากเพียร ละเอียด รอบคอบ ยอมรับของผลการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย

2.ซื่อสัตย์ : ปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมาทั้งกาย วาจา ใจ ต่อตนเอง ผู้อื่น ไม่คล้อยตามในสิ่งที่ไม่ถูก หรือเสื่อมเสีย ไม่คดโกง ประพฤติตนตรงตาม พุดและความคิด

3.มีเหตุผล : ใช้ปัญญาในการประพฤติปฏิบัติ รู้จักไตร่ตรอง เห็นเชิง ประจักษ์ ไม่หลงมกมาย ยับยั้งชั่งใจ ไม่ยึดมั่นในอารมณ์ของตนเอง

4.กตัญญูกตเวที : รู้บุญคุณและตอบแทนคุณต่อคนอื่นที่มีบุญคุณ เช่น เคารพนับถือ ยกย่อง ไม่ลบหลู่ดูหมิ่น ทำคุณความดีตอบแทนผู้มีพระคุณ ไม่ละทิ้งผู้มีพระคุณ

5.รักษาระเบียบวินัย : ควบคุมความประพฤติ ปฏิบัติให้ถูกต้อง เหมาะสม จรรยา มารยาท ข้อบังคับ ข้อตกลง กฎหมายและศีลธรรม ระเบียบวินัยต่อตนเอง และผู้อื่น ต่อสถานที่ ต่อบรรทัดฐานทางสังคม

6.เสียสละ : โดยละความเห็นแก่ตัว แบ่งปันแก่คนที่ควรให้ ด้วยกำลังกาย กำลังทรัพย์ กำลังสติปัญญา สละทิ้งอารมณ์ร้ายในตัวเอง ช่วยเหลือผู้อื่น

7.สามัคคี : เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ร่วมมือกันกระทำกิจกรรมให้สำเร็จ ด้วยดี เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ไม่แบ่งแยก แบ่งพวก

8.ประหยัด : ใช้สิ่งของให้เกิดประโยชน์มากที่สุด รู้จักระมัดระวัง ยังยั้งความต้องการอยากมี อยากได้ อยากเป็น รู้จักเก็บรวบรวมรายได้

9.ยุติธรรม : ปฏิบัติด้วยความเที่ยงตรง กับความเป็นจริงของเหตุและผล ไม่ลำเอียงเพราะชอบพอ รักใคร่ เพราะความเกลียด เพราะความกลัว เพราะหลง ไม่เข้าข้างคนผิด

10.อดสาเห : พยายามอย่างเข้มแข็ง เพื่อให้เกิดความสำเร็จในงาน ขยัน ไม่ท้อถอย ไม่ยอมแพ้ ต่อสู้เพื่อเอาชนะอุปสรรคจนประสบความสำเร็จ กระตือรือร้น หนักแน่น ไม่หวั่นไหว

11.เมตตา กรุณา : ปรารณนาจะให้ผู้อื่นเป็นสุข คิดจะช่วยให้ผู้อื่นพ้นจากทุกข์ ไม่เบียดเบียนใคร ไม่ข่มขู่ ดูหมิ่น เสียดสี พุดด้วยความโกรธ เคียดแค้น